कविकुलगुरु कालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय, रामटेक
हस्तलिखित संग्रह

दाखल क्र M-2523 विषय वैदिक शास्त्र
नांव वेदपारायण विधी
लेखक/लिपीकार –
पृष्ठ 2
काळ ______ पूर्ण/अपूर्ण पूर्ण

श्रीगणेशायनमः अथवेदपारायणविधिः। तत्रादौ ब्रम्हादिपूजाविधिः सर्णवे। हा
तीर्थे देवालये गेहे प्रशस्ते सुपरिष्कृते। कलशं विधिना तत्र वेदिमध्ये न्यसेत्पुनः।
पंचाशद्भिः कुशैः कार्यो ब्रम्हा पश्चान्मुखः स्थितः। स्नापितः स्थापितः कुंभे चतु
र्बाहुश्चतुर्मुखः। वत्सजान्वाकृतिं वेदमुत्तराग्रैः कुशैः कृतं। ब्रम्होपधाने दत्वा तं त
तः स्वस्त्ययनं पठेत्। ब्रम्हजज्ञानमिति वागायत्र्या वा प्रपूजयेत्। उपाध्यायं च सं
पूज्य यथापाठं पठेत्ततः। बौधायनः। स्थंडिलं कल्पयित्वाग्निमुपसमाधाय तं प
रिस्तीर्यान्येनैताभ्यो देवताभ्यो जुहोति। अग्नये सोमायेंद्राय विश्वेभ्यो देवेभ्य ऋषि
भ्य ऋग्भ्यो यजुर्भ्यः सामभ्यः श्रद्धायै प्रज्ञायै मेधायै धारणायै श्रियै ह्रियै सावि
त्र्यै सवित्रे प्रजापतये कांडऋषये सोमाय कांडऋषये अग्नये कांडऋषये विश्वे
भ्यो देवेभ्यः कांडऋषिभ्यः सांहितिभ्यो देवताभ्य उपनिषद्भ्यो याज्ञिकीभ्यो देव

ताभ्यउपनिषभ्द्यो वारुणीभ्यो देवताभ्यउपनिषत्भ्यो हव्यवाहाय विश्वे
भ्यो रूणेभ्यो नुमश्चैस्विष्टकृते-चपृथक्स्वाहाकारेण हुत्वाभ्याहृति भि
श्चपुनः परिषिंचंति समासे चैताय नुषा तर्पयति एव मृग्वेदस्य कांडऋ
ष्यादि वर्जं मास्विष्टकृतस्तेषां स्थाने शतर्चिभ्यो माध्यमेभ्यो गृत्समदाय विश्वा
मित्राय वामदेवाया त्रये भरद्वाजाय जामदग्न्याय गौमैतमाय वसिष्ठाय
प्रगाथेभ्यः रुद्रसूक्तेभ्यो महासूक्तेभ्यो महानाम्नीभ्य इति ततो वेदादि
मारभ्य संततमधीयीतेभ्याह भगवान् बौधायनः इति दिनकरभट्टकृत
ग्रंथे विधिर्दृष्टः ॥ अयं पारायणविधिस्तु महेश्वर गोपिनाथ भट्टाभ्यां
दक्षिणा दानलिंगरकादे वाचार्यद्वारापि कर्तव्यत्वेन निबद्धः। तथा

पिबौधायनसत्रंगतदक्षिणादानं तु स्वाध्याय[illegible]धिनाध्ययनलुक
र्तृकन दध्यपन सांगतासिध्यर्थमेवतद्योजनायाः समिचीनत्वात् ।
अन्यथा प्राचीनस्मृतिकृद्भिरर्वाचीनप्रयोगकृद्भिश्चाग्रणं दृश्यते